



Instituut voor de nationale rekeningen

Nationale rekeningen

Deel 1 – Eerste raming van de jaarlijkse rekeningen 2012

Inhoud van de publicatie

De nationale rekeningen van België worden opgesteld volgens de definities van het Europees Systeem van nationale en regionale Rekeningen (ESR 1995).

Een eerste raming van de nationale rekeningen, grotendeels opgesteld op basis van de kwartaalrekeningen, verschijnt in april van het jaar dat volgt op het beschouwde jaar. De publicatie omvat de ontwikkeling van de belangrijkste jaaraggregaten van de nationale economie, gemeten in brutotermen. Ze bestaat uit twee hoofdstukken: het eerste geeft een korte synthese van de resultaten; in het tweede hoofdstuk zijn de verschillende statistische tabellen opgenomen (verdeling van het bruto binnenlands product volgens de invalshoeken toegevoegde waarde, bestedingen en inkomens; besparingen en vorderingensaldo van de nationale economie; werkzame personen en beloning van werknemers).

Deze versie van de rekeningen slaat op het jaar 2012 en werd afgesloten eind april 2013. Zij integreert de recentste cijfers van de overheidsrekeningen die op 28 maart 2013 werden gepubliceerd. Vandaar dat de rekeningen in deze editie kunnen afwijken van de jaarlijkse gedetailleerde rekeningen die in september vorig jaar werden uitgebracht.

© Instituut voor de nationale rekeningen
Nationale Bank van België, Brussel

Alle rechten voorbehouden.
De volledige of gedeeltelijke verveelvoudiging van deze brochure voor educatieve en niet-commerciële doeleinden is toegestaan mits bronvermelding.

ISSN1784--2522(print)
ISSN1784--2530(online)

Woord vooraf

Deze publicatie bevat de eerste ramingen van het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) met betrekking tot de voornaamste aggregaten van de nationale rekeningen voor het jaar 2012. De resultaten berusten grotendeels op de gegevens uit de nationale kwartaalrekeningen.

De nationale rekeningen op jaarbasis, die de maatstaf vormen voor het meten van de economische resultaten in de loop van een bepaald jaar, worden uitgedrukt in brutotermen. Het aantal werkdagen kan evenwel van jaar tot jaar die resultaten beïnvloeden. Om de interpretatie van de eindresultaten over de jaren heen te vergemakkelijken, werden de in de toelichting opgenomen tabellen aangevuld met voor de invloed van het aantal gewerkte dagen en andere kalendereffecten verbeterde gegevens.

Het INR werkt momenteel aan de invoering van de methodologie volgens het Europees Stelsel van Rekeningen ESR2010, dat op 13 maart 2013 door het Europees Parlement werd gestemd. Die methodologie komt, in september 2014, ter vervanging van het huidige ESR 1995. Dat betekent dat, zoals de zaken er nu voorstaan, de publicaties van de nationale en regionale rekeningen evenals onderdelen ervan zoals bijvoorbeeld de overheidsrekeningen (en de notificatie voor de procedure van de buitensporige tekorten) vanaf september 2014 volgens het ESR2010 dienen te verlopen.

Jean-Marc Delporte
Voorzitter van de Raad van bestuur
van het Instituut voor de nationale rekeningen

Brussel, mei 2013

Inhoudstafel

Voorwoord	3
Ô[{ { ^} ææ	7
Tabellen	
1 Oorsprong van het binnenlands product: bruto toegevoegde waarde per bedrijfstak	14
1.1 Ramingen tegen lopende prijzen	14
1.2 Ramingen in kettingeuro's (referentiejaar 2010)	14
1.3 Bijdragen tot de volumeverandering van het BBP t.o.v. dezelfde periode van het voorgaande jaar	15
2 Besteding van het binnenlands product: belangrijkste bestedingscategorieën	16
2.1 Ramingen tegen lopende prijzen	16
2.2 Ramingen in kettingeuro's (referentiejaar 2010)	16
2.3 Bijdragen tot de volumeverandering van het BBP t.o.v. dezelfde periode van het voorgaande jaar	17
3 Verdeling van het binnenlands product: belangrijkste inkomenscategorieën, ramingen tegen lopende prijzen	18
4 Beschikbaar inkomen, besparingen en vorderingenoverschot of -tekort, ramingen tegen lopende prijzen	18
5 Arbeidsmarktstatistieken	19
5.1 Verdeling van de beloning van werknemers per bedrijfstak	19
5.2 Nationale werkgelegenheid: aantal zelfstandigen en werknemers	19
5.3 Binnenlandse werkgelegenheid: verdeling van het aantal werkzame personen per bedrijfstak	19
5.4 Arbeidsvolume per bedrijfstak: werknemers	20
Publicaties van het INR en contactpersonen	21
Algemene opmerkingen	25
Conventionele tekens	27
Lijst van afkortingen	29

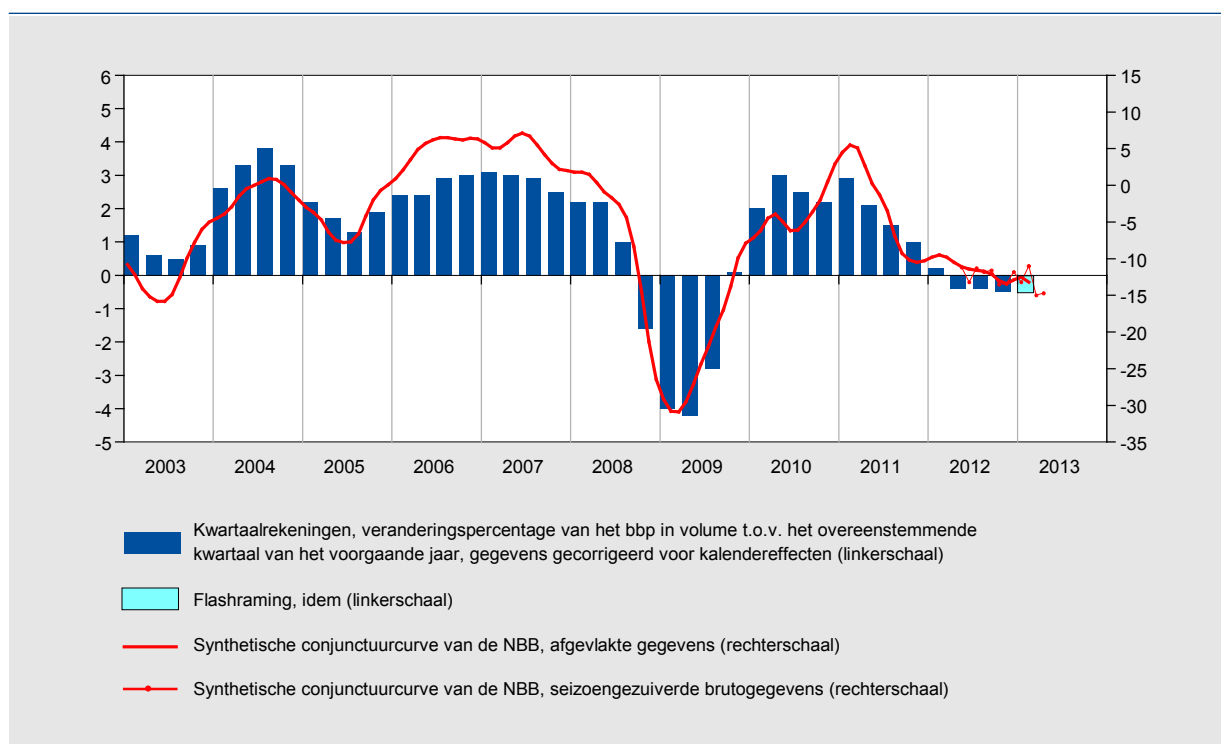
Commentaar

1. Algemene ontwikkeling van de economische activiteit in 2012

De geleidelijke vertraging van de bedrijvigheid die in het tweede kwartaal van 2011 een aanvang nam, zette zich in 2012 voort. In het eerste kwartaal van 2012 bleef de jaar op jaar groei nog licht positief, rond 0,2 %. Daarna vertoonde de economische activiteit een inkrimping, met een groei, jaar op jaar, van -0,4 % in het tweede kwartaal van 2012 en -0,5 % in het derde en vierde kwartaal.

Over heel 2012 viel het bruto binnenlands product (bbp) naar volume met 0,3 % terug, na een toename met 1,8 % in 2011.

GRAFIEK 1 BBP EN CONJUNCTUURVERLOOP



Bron: INR.

2. Oorsprong van het binnenlands product: uitsplitsing van de toegevoegde waarde

TABEL 1 OORSPRONG VAN HET BINNENLANDS PRODUCT
(brutogegevens in volume, veranderingspercentages t.o.v. het voorgaande jaar)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	p.m. 2011 Vwd ¹	p.m. 2012 Vwd ¹
Landbouw, bosbouw, visserij	10,4	-1,2	3,9	-0,1	4,2	7,9	2,4	7,9	2,4
Industrie	1,4	3,3	-0,1	-9,7	5,2	2,4	-2,5	2,5	-2,5
Bouwnijverheid	8,9	1,6	0,9	-1,9	0,5	4,8	1,1	5,0	1,0
Diensten	2,5	2,9	2,0	-1,4	1,7	1,9	-0,1	1,9	-0,1
voornamelijk aan bedrijven verleend ²	3,0	3,5	2,2	-2,5	2,1	2,0	-0,7	2,0	-0,7
voornamelijk aan huishoudens verleend ³	1,2	1,4	1,4	1,1	0,9	1,6	1,4	1,6	1,3
Bruto binnenlands product	2,7	2,9	1,0	-2,8	2,4	1,8	-0,3	1,9	-0,3

Bron: INR.

1 Vwd: verbeterd voor de invloed van het aantal gewerkte dagen en andere kalendereffecten.

2 Nace-takken van G tot N

3 Nace-takken van O tot T

De toegevoegde waarde in de industrie vertoonde een forse krimp, waar zij daalde met 2,5 % tegenover een stijging met 2,4 % in 2011. Het groeiritme in de bouwnijverheid viel sterk terug van 4,8 % in 2011 tot 1,1 % in 2012.

De groei van de toegevoegde waarde in de diensten, ten slotte, viel licht negatief uit (-0,1 %), terwijl die in 2011 nog 1,9 % bedroeg. Zo daalde de toegevoegde waarde in de voornamelijk aan bedrijven verleende diensten met 0,7 %, wat uiteenlopende ontwikkelingen verhulde: namelijk een daling in «Handel, vervoer en horeca», «Financiële dienstverlening» en «Zakelijke dienstverlening» terwijl de toegevoegde waarde in de bedrijfstakken «Informatie en communicatie» en «Verhuur en handel in onroerend goed» nog toenam. Daarnaast steeg ook de toegevoegde waarde in de aan huishoudens verleende diensten, met 1,4 %, onder meer in de «Gezondheids- en welzijnszorg».

3. Besteding van het binnenlands product: belangrijkste bestedingscategorieën

De economische activiteit in 2012 had voornamelijk te lijden van een terugloop van de binnenlandse vraag, ongerekend voorraden (-0,2 %) en meer bepaald van de bestedingen van de private sector: zo kromp de particuliere consumptie met 0,3 %. Terwijl de bedrijfsinvesteringen gemiddeld gezien nog met 0,1 % toenamen, vielen de particuliere investeringen in woongebouwen fors terug, met 2,8 %.

De overheidsuitgaven leverden daarentegen een licht positieve bijdrage tot de economische groei: de consumptieve bestedingen van de overheid stegen met 0,4 % terwijl de overheidsinvesteringen met 0,9 % toenamen.

Ook de buitenlandse vraag vertraagde in 2012. De toename van het uitvoervolume van goederen en diensten viel terug van 5,5 % in 2011 tot slechts 0,7 % in 2012. Gezien haar hoge gehalte aan ingevoerde producten weerspiegelt de vertraging van de uitvoerstijging zich in het verloop van de invoer van goederen en diensten. Doordat deze in 2012 evenwel net iets minder toenam (+0,6 %) dan de uitvoer, leverde de netto-uitvoer van goederen en diensten een licht positieve bijdrage tot de bbp-groei, rond 0,1 procentpunt. De bijdrage van de voorraadwijzigingen tot de verandering van het bbp bedroeg -0,2 procentpunt in 2012 tegen +0,6 procentpunt in 2011.

TABEL 2 BESTEDING VAN HET BINNENLANDS PRODUCT
(brutogegevens in volume, veranderingspercentages t.o.v. het voorgaande jaar)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	p.m. 2011 Vwd ¹	p.m. 2012 Vwd ¹
Consumptieve particuliere bestedingen	1,7	1,7	2,0	0,6	2,7	0,2	-0,3	0,2	-0,3
Consumptieve bestedingen van de overheid	1,0	1,9	2,7	1,9	0,6	1,1	0,4	1,1	0,4
Investerings in vaste activa	2,6	6,3	2,0	-8,4	-1,2	4,2	-0,6	4,2	-0,6
Investerings van de ondernemingen	2,0	8,2	4,2	-10,2	-3,2	8,6	0,1	8,6	0,1
Investerings in woongebouwen	6,4	3,3	-2,7	-8,6	3,1	-5,3	-2,8	-5,3	-2,8
Overheidsinvesteringen	-6,1	1,9	0,3	9,8	-1,2	5,9	0,9	5,9	0,9
Binnenlandse vraag (ongerekend voorraden)	1,7	2,7	2,2	-1,2	1,4	1,3	-0,2	1,3	-0,2
Voorraadwijzigingen ²	0,5	0,3	-0,1	-1,1	0,3	0,6	-0,2	0,7	-0,2
Uitvoer van goederen en diensten	5,4	5,2	2,1	-11,1	9,6	5,5	0,7	5,5	0,7
Invoer van goederen en diensten	5,0	5,5	3,5	-10,6	8,9	5,6	0,6	5,7	0,5
Netto-uitvoer van goederen en diensten ²	0,5	0,0	-1,0	-0,5	0,7	0,0	0,1	-0,1	0,2
Bruto binnenlands product	2,7	2,9	1,0	-2,8	2,4	1,8	-0,3	1,9	-0,3

Bron: INR.

1 Vwd: verbeterd voor de invloed van het aantal gewerkte dagen en andere kalendereffecten.

2 Bijdrage tot de bbp-groei.

4. Arbeidsmarkt

De in aantal personen uitgedrukte werkgelegenheid werd gedrukt door de vertraging van de economische activiteit, waardoor de werkgelegenheidscreatie in 2012 beperkt bleef tot amper 8 200 personen (+ 0,2 %) tegenover 61 600 personen (+1,4 %) tijdens het voorgaande jaar.

De vertraging was het meest uitgesproken bij de loontrekkenden waar de jaargroei daalde van 1,4 % in 2011 tot 0,1 % in 2012. De zelfstandige tewerkstelling blijkt iets minder gevoelig aan de economische neergang en nam tijdens 2012 nog met 0,8 % toe.

TABEL 3 WERKGELEGENHEID EN ARBEIDSVOLUME¹
(bruto gegevens, veranderingen t.o.v. het voorgaande jaar)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
<i>Veranderingen in duizenden personen:</i>							
Totale binnenlandse werkgelegenheid	47,5	71,2	78,7	-8,8	30,8	61,6	8,2
Loontrekkenden	43,1	64,6	68,7	-13,3	25,0	52,0	2,2
Zelfstandigen	4,5	6,6	10,0	4,5	5,8	9,6	6,0
<i>Veranderingen in procenten:</i>							
Totale binnenlandse werkgelegenheid	1,1	1,7	1,8	-0,2	0,7	1,4	0,2
Loontrekkenden	1,2	1,8	1,9	-0,4	0,7	1,4	0,1
Zelfstandigen	0,6	1,0	1,4	0,6	0,8	1,3	0,8
Arbeidsvolume van de loontrekkenden	1,3	2,0	1,6	-1,9	0,9	1,9	0,1

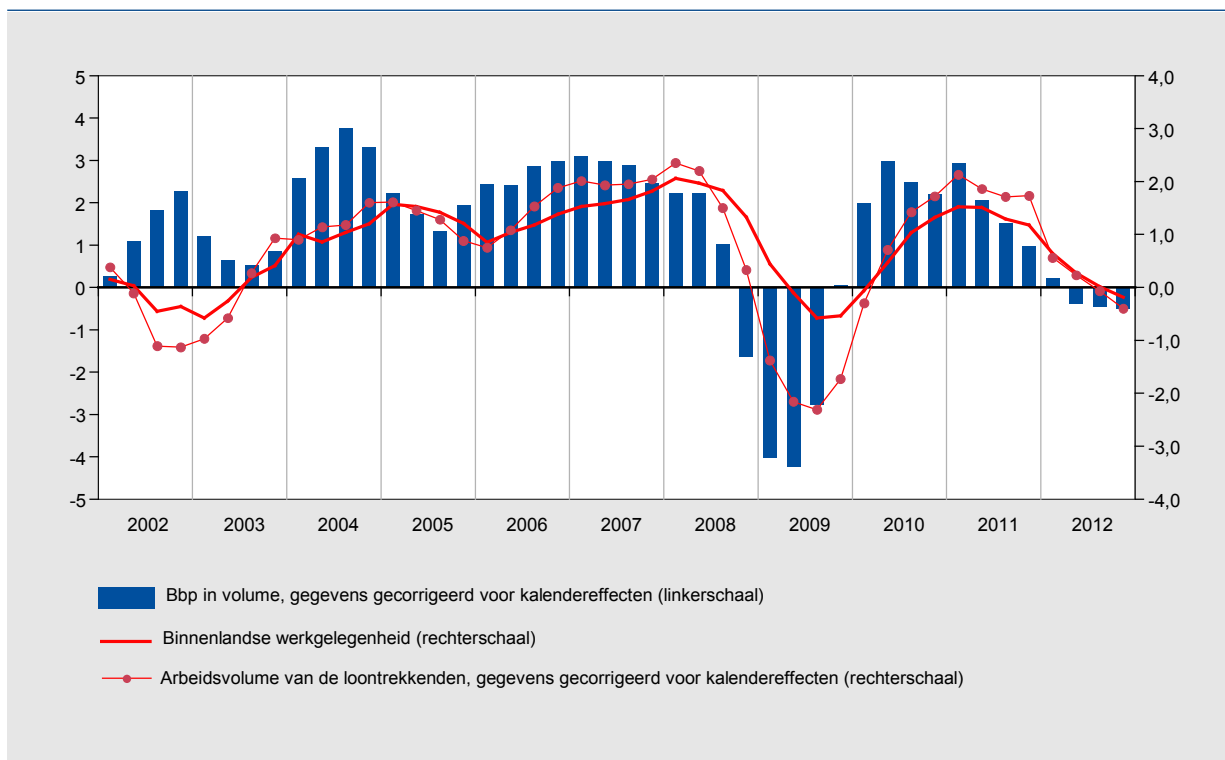
Bron: INR.

1 De werkgelegenheidsgegevens in aantal personen zijn niet beïnvloed door het aantal gewerkte dagen, en worden bijgevolg steeds in bruto termen verstrekt. De gewerkte uren daarentegen ondervinden een quasi proportionele invloed van het aantal gewerkte dagen en worden dus steeds gecorrigeerd voor kalenderinvloeden.

Deze totalen verbergen evenwel enkele uiteenlopende evoluties. Zo is er in 2012 netto-banenverlies in de industrie en stagneert de tewerkstelling in de bouw. De dienstensector daarentegen laat evenwel nog een duidelijke netto-tewerkstellingsaan groei optekenen, meer bepaald in de bedrijfstakken «Zakelijke dienstverlening» en in de «Gezondheids- en welzijnszorg». De takken «Handel, vervoer en horeca» en «Overheid en onderwijs» kenden daarentegen wel een daling van het aantal tewerkgestelde personen.

Het arbeidsvolume van de loontrekkenden evolueerde gedurende het jaar 2012 gelijklopend met de gesalarieerde tewerkstelling. Onder invloed van de economische terugslag vertraagden beide arbeidsmarktindicatoren gestaag tijdens het jaar, om gemiddeld voor 2012 uit te komen op een jaargroei ten belope van 0,1 %.

GRAFIEK 2 **BBP EN ARBEIDSMARKT**
(veranderingspercentages t.o.v. het voorgaande jaar)



Bron: INR

De groei van de totale loonkost in 2012, die vooral verklaard wordt door de groei van de brutolonen, is in 2012 in snelheid afgenomen zowel in de totale economie als in de private sector; in de totale economie bedraagt ze 3,4 % na een groei van 4,5 % in 2011 bij respectievelijk 3,5 % (+4,7 % in 2011) in de private sector.

De afzwakking in die groei is vooral te wijten aan een sterke terugval van de toename van het arbeidsvolume van 1,9 % in 2011 naar 0,1 % in 2012 voor de totale economie. Toch kennen de uurloonkosten nog een stijging van 3,3 %, die bovendien krachtiger is dan deze in 2011 toen ze 2,6 % bedroeg. Deze ontwikkeling is toe te schrijven aan de evolutie van de brutolonen per uur, die in 2012 met 3,2 % toenamen.

TABEL 4

LOONKOSTEN

(brutocijfers, veranderingspercentages t.o.v. het voorgaande jaar)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	<i>p.m.</i> 2011 Vwd ¹	<i>p.m.</i> 2012 Vwd ¹
TOTALE ECONOMIE									
Loonmassa	4,8	5,3	5,5	0,8	2,1	4,5	3,4	4,5	3,4
Brutolonen	4,8	4,6	5,4	0,2	1,9	4,7	3,3	4,8	3,3
Loonkost per uur	3,4	3,2	3,8	2,7	1,2	2,6	3,3	2,6	3,3
Bruto-uurlonen	3,4	2,6	3,7	2,1	1,0	2,8	3,2	2,8	3,2
PRIVATE SECTOR²									
Loonmassa	4,9	5,6	5,5	-0,2	1,8	4,7	3,5	4,7	3,4
Brutolonen	5,0	4,9	5,3	-0,6	1,8	5,1	3,4	5,1	3,3
Loonkost per uur	3,4	3,3	3,7	2,7	0,9	2,2	3,3	2,3	3,3
Bruto-uurlonen	3,5	2,6	3,6	2,2	0,9	2,6	3,2	2,6	3,2
<i>pm conventionele brutolonen</i>	2,3	1,9	3,5	2,6	0,6	2,7	3,0		

Bronnen: INR, NBB, FOD Werkgelegenheid, arbeid en sociaal overleg (WASO).

- 1 Vwd :verbeterd voor de invloed van het aantal gewerkte dagen en andere kalendereffecten
2. De private sector is gedefinieerd als totale economie (S.1) buiten overheidssector (S.13), behalve in 2012 waar die laatste is benaderd door het gebruik van de tak «Overheid en onderwijs».

Om een onderscheid te kunnen maken tussen de effecten van de conventionele verhogingen en de overige bestanddelen van de loonkosten, mag alleen de private sector in aanmerking worden genomen. De bruto-uurlonen stegen er eveneens met 3,2 %, een groeitempo dat iets boven de groei van de conventionele uurbrutolonen van 3,0 % ligt die de FOD Werkgelegenheid, arbeid en sociaal overleg in de overeenkomsten vaststelde.

Tabellen

1 OORSPRONG VAN HET BINNENLANDS PRODUCT: BRUTO TOEGEVOEGDE WAARDE PER BEDRIJFSTAK

1.1 RAMINGEN TEGEN LOPENDE PRIJZEN

(miljoenen euro's, bruto gegevens)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Landbouw, bosbouw en visserij	2.617	2.729	2.106	2.418	2.488	2.077	2.050	2.455	2.319	2.798
Nijverheid en energie	49.231	51.245	52.188	54.050	55.875	55.370	50.197	53.565	56.236	55.499
Bouwnijverheid	12.451	13.192	13.707	15.323	16.636	17.996	17.751	17.934	18.898	19.150
Diensten										
Handel, vervoer en horeca	50.788	53.656	56.431	58.505	62.093	63.984	61.382	63.633	66.569	67.430
Informatie en communicatie	10.112	10.820	11.231	11.698	12.380	12.875	13.063	13.362	13.609	14.037
Financiële dienstverlening	14.488	15.860	16.139	16.546	16.757	16.389	18.665	20.989	20.800	19.756
Verhuur en handel van onroerend goed	23.033	23.372	24.995	26.678	28.367	29.466	28.340	28.929	29.804	30.376
Zakelijke dienstverlening	28.302	30.179	32.067	34.512	37.314	39.990	39.181	40.411	42.393	43.502
Overheid en onderwijs	34.527	35.529	37.484	39.305	40.957	43.322	44.750	46.110	48.180	49.935
Gezondheids- en welzijnszorg	16.815	17.691	18.493	19.298	20.404	21.914	23.176	23.956	25.244	26.371
Cultuur, recreatie, overige diensten	4.985	5.351	5.590	5.806	6.038	6.287	6.234	6.459	6.721	6.903
Productgebonden belastingen min subsidies	28.808	31.665	33.006	34.691	36.505	36.705	35.951	38.266	39.212	40.488
Bruto binnenlands product tegen marktprijzen	276.157	291.287	303.435	318.829	335.815	346.375	340.739	356.069	369.981	376.229

1.2 RAMINGEN IN KETTINGEURO'S (REFERENTIEJAAR 2010)

(miljoenen euro's, bruto gegevens)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Landbouw, bosbouw en visserij	2.251	2.369	2.080	2.297	2.270	2.359	2.358	2.455	2.649	2.711
Nijverheid en energie	51.995	53.641	53.871	54.620	56.417	56.372	50.925	53.565	54.843	53.499
Bouwnijverheid	14.734	15.588	16.285	17.742	18.025	18.180	17.843	17.934	18.791	19.001
Diensten										
Handel, vervoer en horeca	60.531	61.204	61.079	61.328	64.312	65.010	62.340	63.633	65.470	64.866
Informatie en communicatie	11.376	11.911	11.919	12.272	12.677	13.103	13.349	13.362	13.648	13.738
Financiële dienstverlening	16.444	18.032	18.641	20.453	20.082	20.193	20.089	20.989	20.358	19.629
Verhuur en handel van onroerend goed	27.517	27.529	27.422	27.745	27.901	28.513	28.326	28.929	29.610	29.677
Zakelijke dienstverlening	30.969	31.971	35.111	37.117	39.404	41.190	39.804	40.411	41.643	41.561
Overheid en onderwijs	42.772	43.307	44.001	44.681	45.075	45.478	45.612	46.110	46.607	46.950
Gezondheids- en welzijnszorg	21.364	21.728	21.883	21.922	22.514	22.955	23.912	23.956	24.493	25.130
Cultuur, recreatie, overige diensten	5.764	6.069	6.199	6.358	6.425	6.647	6.348	6.459	6.624	6.709
Productgebonden belastingen min subsidies	33.529	36.180	36.758	37.767	38.924	37.475	36.741	38.266	37.886	38.175
Bruto binnenlands product tegen marktprijzen	319.066	329.513	335.283	344.223	354.148	357.637	347.669	356.069	362.620	361.601

1.3 BIJDRAGEN TOT DE VOLUMEVERANDERING VAN HET BBP T.O.V. DEZELFDE PERIODE VAN HET VOORGAANDE JAAR

(bruto toegevoegde waarde per bedrijfstak - bruto kwartaalgegevens)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Landbouw, bosbouw en visserij	-0,1	0,0	-0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
Nijverheid en energie	-0,2	0,6	0,1	0,2	0,6	0,0	-1,5	0,8	0,4	-0,4
Bouwnijverheid	0,0	0,3	0,2	0,4	0,1	0,0	-0,1	0,0	0,2	0,1
Diensten	1,1	1,6	1,4	1,7	1,9	1,3	-1,0	1,2	1,3	-0,1
Handel, vervoer en horeca	0,7	0,2	0,0	0,1	0,9	0,2	-0,8	0,4	0,5	-0,2
Informatie en communicatie	0,1	0,2	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0
Financiële dienstverlening	-0,4	0,5	0,2	0,5	-0,1	0,0	0,0	0,2	-0,2	-0,2
Verhuur en handel van onroerend goed	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,2	-0,1	0,2	0,2	0,0
Zakelijke dienstverlening	0,4	0,3	1,0	0,6	0,7	0,5	-0,4	0,2	0,3	0,0
Overheid en onderwijs	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1
Gezondheids- en welzijnszorg	0,0	0,1	0,0	0,0	0,2	0,1	0,3	0,0	0,2	0,2
Cultuur, recreatie, overige diensten	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0
Productgebonden belastingen min subsidies	-0,1	0,8	0,2	0,3	0,3	-0,4	-0,2	0,4	-0,1	0,1
Bruto binnenlands product tegen marktprijzen	0,8	3,3	1,8	2,7	2,9	1,0	-2,8	2,4	1,8	-0,3

2 BESTEDING VAN HET BINNENLANDS PRODUCT: BELANGRIJKSTE BESTEDINGSCATEGORIEËN

2.1 RAMINGEN TEGEN LOPENDE PRIJZEN

(miljoenen euro's, bruto gegevens)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Consumptieve particuliere bestedingen ¹	144.590	150.454	156.153	163.590	171.080	180.174	179.810	188.451	194.691	199.159
Consumptieve bestedingen van de overheid	63.179	65.654	68.797	71.510	74.668	80.095	84.167	86.257	90.272	93.571
Bruto binnenlandse kapitaalvorming										
Bruto kapitaalvorming	52.185	57.849	62.685	66.710	72.881	77.286	70.895	71.233	76.575	77.995
Bruto-investeringen van de ondernemingen, zelfstandigen en IZW's	34.529	38.350	40.340	42.269	46.659	49.886	44.743	44.011	49.128	50.517
Bruto-investeringen in woongebouwen ²	13.107	14.892	17.277	19.439	20.986	22.000	20.358	21.333	20.939	20.905
Bruto-investeringen van de overheid	4.549	4.607	5.068	5.002	5.237	5.401	5.794	5.890	6.508	6.573
Voorraadverandering	1.278	3.018	3.865	4.867	4.281	5.857	-3.424	2.057	3.881	1.007
Netto-uitvoer van goederen en diensten (uitvoer - invoer)	14.925	14.313	11.935	12.152	12.905	2.963	9.292	8.072	4.562	4.497
Totale uitvoer	204.173	221.194	238.737	257.498	277.203	294.186	248.035	284.533	311.931	319.034
Totale invoer	189.248	206.881	226.802	245.346	264.298	291.223	238.743	276.461	307.369	314.542
Bruto binnenlands product tegen marktprijzen	276.157	291.287	303.435	318.829	335.815	346.375	340.739	356.069	369.981	376.229

¹ Consumptieve bestedingen van de huishoudens en de instellingen zonder winstoogmerk (IZW's).

² Renovatiewerken, registratierechten en kosten van notariële akten inbegrepen.

2.2 RAMINGEN IN KETTINGEURO'S (REFERENTIEJAAR 2010)

(miljoenen euro's, bruto gegevens)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Consumptieve particuliere bestedingen ¹	168.369	171.167	172.991	175.941	178.900	182.469	183.476	188.451	188.843	188.224
Consumptieve bestedingen van de overheid	78.007	79.029	79.655	80.429	81.930	84.150	85.739	86.257	87.214	87.538
Bruto binnenlandse kapitaalvorming										
Bruto kapitaalvorming	61.688	66.518	70.799	72.609	77.166	78.671	72.099	71.233	74.224	73.762
Bruto-investeringen van de ondernemingen, zelfstandigen en IZW's	38.718	42.162	44.043	44.915	48.582	50.635	45.457	44.011	47.793	47.833
Bruto-investeringen in woongebouwen ²	17.673	19.090	21.142	22.504	23.248	22.623	20.683	21.333	20.192	19.635
Bruto-investeringen van de overheid	5.237	5.195	5.658	5.313	5.412	5.426	5.960	5.890	6.239	6.295
Voorraadverandering	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Netto-uitvoer van goederen en diensten (uitvoer - invoer)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totale uitvoer	234.109	248.505	257.955	272.011	286.052	292.087	259.629	284.533	300.176	302.366
Totale invoer	222.286	235.922	247.782	260.208	274.454	283.929	253.850	276.461	291.961	293.665
Bruto binnenlands product tegen marktprijzen	319.066	329.513	335.283	344.223	354.148	357.637	347.669	356.069	362.620	361.601

¹ Consumptieve bestedingen van de huishoudens en de instellingen zonder winstoogmerk (IZW's).

² Renovatiewerken, registratierechten en kosten van notariële akten inbegrepen.

2.3 BIJDRAGEN TOT DE VOLUMEVERANDERING VAN HET BBP T.O.V. DEZELFDE PERIODE VAN HET VOORGAANDE JAAR

(belangrijkste bestedingscategorieën - bruto kwartaalgegevens)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Consumptieve particuliere bestedingen ¹	0,4	0,9	0,6	0,9	0,9	1,0	0,3	1,4	0,1	-0,2
Consumptieve bestedingen van de overheid	0,3	0,3	0,2	0,2	0,4	0,6	0,4	0,1	0,3	0,1
Bruto binnenlandse kapitaalvorming	0,0	1,8	1,7	1,0	1,6	0,3	-3,0	0,1	1,4	-0,3
Bruto kapitaalvorming	0,0	1,5	1,3	0,5	1,3	0,4	-1,9	-0,2	0,8	-0,1
Bruto-investeringen van de ondernemingen, zelfstandigen en IZW's	-0,2	1,1	0,6	0,3	1,1	0,6	-1,5	-0,4	1,1	0,0
Bruto-investeringen in woongebouwen	0,2	0,4	0,5	0,4	0,2	-0,2	-0,5	0,2	-0,3	-0,2
Bruto-investeringen van de overheid	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,0	0,0	0,2	0,0	0,1	0,0
Voorraadverandering	0,0	0,3	0,4	0,5	0,3	-0,1	-1,1	0,3	0,6	-0,2
Netto-uitvoer van goederen en diensten	0,0	0,3	-0,7	0,5	0,0	-1,0	-0,5	0,7	0,0	0,1
Totale uitvoer	0,4	4,5	2,9	4,3	4,2	1,7	-9,4	7,0	4,4	0,6
Totale invoer	0,4	4,2	3,6	3,7	4,2	2,7	-8,9	6,2	4,4	0,5
Bruto binnenlands product tegen marktprijzen	0,8	3,3	1,8	2,7	2,9	1,0	-2,8	2,4	1,8	-0,3

¹ Consumptieve bestedingen van de gezinshuishoudingen en de instellingen zonder winstoogmerk (IZW's).

3 VERDELING VAN HET BINNENLANDS PRODUCT: BELANGRIJKSTE INKOMENSCATEGORIEËN, RAMINGEN TEGEN LOPENDE PRIJZEN

(miljoenen euro's, bruto gegevens)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Beloning van werknemers	143.408	147.333	152.328	159.652	168.043	177.277	178.689	182.359	190.569	197.096
Lonen	105.841	108.929	113.001	118.375	123.879	130.530	130.796	133.302	139.595	144.189
Sociale premies	37.567	38.404	39.327	41.276	44.164	46.747	47.893	49.057	50.974	52.907
Bruto exploitatieoverschot en bruto gemengd inkomen ¹	100.706	109.140	115.807	122.126	130.359	131.715	126.017	136.391	141.867	139.632
Netto belastingen op productie en invoer	32.042	34.815	35.300	37.051	37.412	37.383	36.033	37.319	37.545	39.501
Bruto binnenlands inkomen tegen marktprijzen	276.156	291.287	303.435	318.829	335.814	346.374	340.739	356.069	369.981	376.229

¹ Met inbegrip van het verbruik van vaste activa (afschrijvingen).

4 BESCHIKBAAR INKOMEN, BESPARINGEN EN VORDERINGENOVERSCHOT OF -TEKORT, RAMINGEN TEGEN LOPENDE PRIJZEN

(miljoenen euro's, bruto gegevens)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Bruto binnenlands inkomen tegen marktprijzen	276.156	291.287	303.435	318.829	335.814	346.374	340.739	356.069	369.981	376.229
Saldo van de primaire inkomens van/naar het buitenland	4.203	3.218	1.988	2.724	3.366	4.968	-2.131	7.001	4.041	3.604
Bruto nationaal inkomen	280.359	294.505	305.423	321.554	339.181	351.342	338.608	363.070	374.023	379.832
Verbruik van vaste activa	42.672	45.125	47.577	51.034	53.971	57.226	58.979	61.299	64.221	66.276
Netto nationaal inkomen	237.687	249.380	257.846	270.519	285.209	294.116	279.629	301.771	309.802	313.557
Saldo van de inkomensoverdrachten van/naar het buitenland	-3.694	-4.350	-4.181	-4.120	-3.060	-4.223	-4.641	-4.337	-4.747	-5.206
Netto nationaal beschikbaar inkomen	233.993	245.030	253.665	266.399	282.149	289.893	274.988	297.434	305.055	308.350
Nationale consumptie	207.769	216.108	224.950	235.100	245.748	260.268	263.978	274.707	284.963	292.729
Netto nationale besparingen	26.224	28.923	28.715	31.299	36.402	29.625	11.010	22.726	20.091	15.621
Investerings in vaste activa	52.185	57.849	62.685	66.710	72.881	77.286	70.895	71.233	76.575	77.995
Voorraadverandering	1.278	3.018	3.865	4.867	4.281	5.858	-3.425	2.057	3.882	1.007
Saldo van de kapitaaltransacties met het buitenland	-71	-53	-161	-74	-200	-180	-203	-287	-471	-316
Vorderingenoverschot (+)/tekort (-) van de totale economie	15.251	13.024	9.426	10.747	12.117	2.171	1.120	10.298	3.299	2.463

5 ARBEIDSMARKTSTATISTIEKEN

5.1 VERDELING VAN DE BELONING VAN WERKNEMERS PER BEDRIJFSTAK

(binnenlands concept, miljoenen euro's, bruto gegevens)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Landbouw, bosbouw en visserij	290	302	302	315	335	351	381	395	429	454
Nijverheid en energie	31.013	31.380	31.507	32.444	33.861	34.734	32.879	33.289	34.017	34.728
Bouwnijverheid	6.998	7.212	7.370	7.958	8.496	9.067	9.249	9.300	10.113	10.333
Diensten	105.107	108.440	113.149	118.935	125.352	133.125	136.181	139.375	146.011	151.581
Handel, vervoer en horeca	29.782	30.631	31.472	32.980	34.771	36.804	37.468	37.879	39.441	41.000
Informatie en communicatie	5.602	5.603	5.690	5.936	6.293	6.695	6.856	6.753	6.907	7.122
Financiële dienstverlening	8.647	8.717	8.924	9.197	9.668	9.925	9.827	9.746	10.012	10.354
Verhuur en handel van onroerend goed	565	592	629	617	677	731	758	771	817	863
Zakelijke dienstverlening	12.801	13.603	14.427	15.787	17.218	18.674	18.337	19.154	20.666	21.493
Overheid en onderwijs	32.022	32.949	34.730	36.311	37.777	39.973	41.497	42.681	44.441	45.891
Gezondheids- en welzijnszorg	12.385	12.838	13.614	14.282	14.988	16.067	17.040	17.867	19.011	19.981
Cultuur, recreatie, overige diensten	3.303	3.507	3.663	3.825	3.961	4.255	4.398	4.525	4.717	4.879
Totale beloning van werknemers	143.408	147.333	152.328	159.652	168.043	177.277	178.689	182.359	190.569	197.096

5.2 NATIONALE WERKGELEGENHEID: AANTAL ZELFSTANDIGEN EN WERKNEMERS

(duizenden personen, bruto gegevens)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Zelfstandigen	688,8	691,7	694,6	699,0	705,7	715,7	720,2	726,0	735,6	741,6
Werknemers	3.541,8	3.583,7	3.642,4	3.687,7	3.754,0	3.823,2	3.811,0	3.836,5	3.886,2	3.888,0
Totaal aantal werkzame personen	4.230,5	4.275,4	4.337,0	4.386,7	4.459,7	4.538,8	4.531,1	4.562,4	4.621,8	4.629,6

5.3 BINNENLANDSE WERKGELEGENHEID: VERDELING VAN HET AANTAL WERKZAME PERSONEN PER BEDRIJFSTAK

(duizenden personen, bruto gegevens)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Landbouw, bosbouw en visserij	76,4	75,6	74,9	73,1	70,7	69,2	67,2	64,0	61,3	59,6
Nijverheid en energie	660,9	648,3	642,6	638,3	636,9	637,5	610,0	591,2	589,5	582,9
Bouwnijverheid	239,4	238,3	242,0	252,3	262,0	268,7	270,5	272,5	277,9	277,9
Diensten	3.184,4	3.241,7	3.304,4	3.347,7	3.413,0	3.485,9	3.504,8	3.555,7	3.616,1	3.632,6
Handel, vervoer en horeca	976,3	979,1	985,9	984,0	994,3	1.003,1	990,7	990,1	995,8	993,1
Informatie en communicatie	95,4	95,5	98,7	101,4	104,7	108,1	107,9	106,4	107,5	108,5
Financiële dienstverlening	144,2	142,9	142,5	142,4	143,1	139,6	138,7	137,4	137,9	137,1
Verhuur en handel van onroerend goed	21,2	21,7	22,1	20,2	20,5	21,4	22,8	23,4	24,1	24,5
Zakelijke dienstverlening	577,0	600,2	624,6	656,5	693,0	732,2	737,3	766,6	798,3	805,4
Overheid en onderwijs	731,5	746,9	761,0	767,1	774,2	784,5	798,6	805,7	806,9	804,0
Gezondheids- en welzijnszorg	436,6	446,7	460,1	470,8	481,8	494,4	509,3	529,7	545,3	557,4
Cultuur, recreatie, overige diensten	202,3	208,6	209,4	205,4	201,4	202,6	199,5	196,4	200,4	202,6
Totale binnenlandse werkgelegenheid	4.161,1	4.203,8	4.263,9	4.311,4	4.382,6	4.461,3	4.452,5	4.483,3	4.544,9	4.553,1

5.4 ARBEIDSVOLUME PER BEDRIJFSTAK: WERKNEMERS

(miljoenen uren, voor kalendereffecten gezuiverde gegevens)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Landbouw, bosbouw en visserij	22,7	23,4	23,4	25,7	26,3	27,3	28,4	29,3	31,1	31,6
Nijverheid en energie	986,7	971,4	959,5	957,8	957,8	949,7	872,6	864,3	868,5	856,4
Bouwnijverheid	275,9	277,7	277,6	292,2	304,0	312,2	307,4	306,3	325,5	321,1
Diensten	3.756,3	3.829,9	3.908,3	3.961,1	4.052,6	4.136,3	4.114,5	4.170,2	4.244,5	4.264,8
Handel, vervoer en horeca	1.160,4	1.161,9	1.169,7	1.181,4	1.209,7	1.229,7	1.212,7	1.212,7	1.225,4	1.225,9
Informatie en communicatie	146,3	143,7	147,2	151,2	155,7	159,5	160,0	156,0	155,9	156,4
Financiële dienstverlening	200,5	194,5	195,4	195,0	197,2	193,5	191,4	188,9	190,2	189,8
Verhuur en handel van onroerend goed	24,8	25,5	26,2	24,2	24,5	25,7	27,1	27,4	28,2	28,7
Zakelijke dienstverlening	496,3	528,4	554,5	583,7	620,0	653,1	623,8	657,5	696,7	701,3
Overheid en onderwijs	1.039,1	1.068,8	1.089,6	1.094,0	1.107,0	1.121,9	1.138,0	1.148,7	1.149,0	1.146,9
Gezondheids- en welzijnszorg	478,1	488,0	504,9	516,2	527,4	541,3	555,8	579,3	597,2	612,8
Cultuur, recreatie, overige diensten	210,9	219,1	221,0	215,5	211,2	211,5	205,7	199,6	201,9	203,1
Totaal aantal uren	5.041,5	5.102,3	5.168,9	5.236,8	5.340,7	5.425,6	5.322,8	5.370,1	5.469,7	5.473,9

Publicaties van het INR - Contactpersonen

Het Instituut voor de nationale rekeningen publiceert naast de belangrijkste aggregaten nog andere cijfers uit de nationale en regionale rekeningen. De overgrote meerderheid van de gegevens zijn beschikbaar in pdf-formaat via de link:

<http://www.nbb.be/doc/DQ/N/planningPapPub.htm>

De cijfergegevens kunnen worden opgevraagd via de interactieve databank Belgostat Online. Hieronder volgt per publicatie een korte beschrijving.

1. Gedetailleerde nationale rekeningen

De publicatie van de gedetailleerde nationale rekeningen verschijnt eind juli. Zij bestaat uit gedetailleerde tabellen met de samenstelling en verdeling van het binnenlands product, de productie en inkomensvormingsrekening alsook de belangrijkste bestedingscomponenten, de sectorrekeningen, de kapitaalgoederenvoorraad en de werkgelegenheid.

2. Kwartaalrekeningen en eerste raming van de jaarrekeningen

De kwartaalrekeningen bevatten de eerste ramingen van de voornaamste nationale aggregaten. Zij verschijnen vier maal per jaar, 120 dagen na het verloop van het kwartaal waarop de rekeningen betrekking hebben. Samen met de resultaten van het vierde kwartaal verschijnt de eerste schatting van de jaarrekeningen, die grotendeels gebaseerd is op de kwartaalrekeningen.

In de kwartaalrekeningen, die consistent zijn met de nationale jaarrekeningen, worden de belangrijkste aggregaten uit zowel het bestedings-, inkomens- als productieoogpunt gepresenteerd. Zij bevatten ook de voornaamste saldi uit de sectorrekeningen. Ook de werkgelegenheid, het arbeidsvolume van de loontrekkenden en de beloning van werknemers per bedrijfstak wordt geschat.

Teneinde zo snel mogelijk cijfers betreffende het meest recente kwartaal ter beschikking te stellen, verschijnt reeds na 30 dagen een flash-raming van de bbp-groei (zowat 50 dagen in het geval van het vierde kwartaal). Deze wordt wel niet opgesplitst naar de verschillende deelcomponenten van het bbp. Een eerste raming van deze opsplitsing en van de andere aggregaten van de economie wordt 70 dagen na het einde van het kwartaal verspreid.

3. Rekeningen van de institutionele sectoren

De jaarrekeningen van de institutionele sectoren zijn opgenomen in de publicatie van de gedetailleerde nationale rekeningen (cf. punt 1). Eind juli worden ze uitgebracht via de database van de Nationale Bank van België, Belgostat Online.

De complete rekeningenreeks voor de niet-financiële vennootschappen wordt gepubliceerd. De institutionele sectoren bestaan uit de niet-financiële vennootschappen, de financiële instellingen (en subsectoren), de overheid, de huishoudens, de IZW's t.b.v. huishoudens en het buitenland (en subsectoren).

De kwartaalrekeningen van de institutionele sectoren worden vier maal per jaar verspreid, ongeveer 105 dagen na het einde van het kwartaal waarop zij betrekking hebben. Deze kwartaalrekeningen zijn in overeenstemming met hun jaarlijks equivalent (zie hierboven), maar zijn minder gedetailleerd. De focus ligt op de meest relevante aggregaten, in het bijzonder door middel van sleutelindicatoren en componenten. Deze rekeningen bevatten eveneens de kwartaalrekeningen van de overheid die tot oktober 2010 werden opgenomen in de publicatie van de kwartaalrekeningen over de voornaamste nationale aggregaten.

4. Rekeningen van de overheid

De kwartaalrekeningen van de overheid worden samen met de rekeningen van de institutionele sectoren verspreid (zie punt 3).

Jaarlijks worden twee ramingen van de jaarrekeningen van de overheid opgesteld, waarvan de resultaten worden gepubliceerd op de website van de Nationale Bank van België.

In de maand april volgend op het referentiejaar wordt een eerste raming gepubliceerd in de vorm van tabellen van ontvangsten en uitgaven van de overheid.

De tweede raming, die in de maand juli wordt verspreid, omvat de volledige rekeningen van de overheid en haar subsectoren. Die versie bevat de gegevens die nodig zijn voor de analyse van de overheidsfinanciën en hun verhouding tot de rest van de economie. Deze rekeningen worden overgenomen in de publicatie van de gedetailleerde nationale rekeningen.

5. Aanbod- en gebruikstabellen

Op het einde van ieder jaar verschijnen de aanbod- en gebruikstabellen. Zij geven een beeld van de structuur van de productiekosten, van het inkomen dat wordt gegenereerd in het productieproces en van de goederen- en dienstenstromen die ofwel uit binnenlandse productie voortvloeien ofwel het resultaat zijn van in- en uitvoer.

6. Regionale rekeningen: aggregaten per bedrijfstak en rekening van de huishoudens

Op het einde van ieder jaar verschijnen de jaarlijkse regionale rekeningen. Zij verdelen per gewest, provincie en arrondissement meerdere variabelen uit de nationale rekeningen, waarmee ze volledig consistent zijn.

Naast de regionale bruto toegevoegde waarde en beloning van werknemers, bevat de publicatie ook de geregionaliseerde gegevens over het aantal werkzame personen en over de bruto

investeringen in vaste activa. Ook de regionale cijfers met betrekking tot de rekening van de huishoudens maken deel uit van het geheel. Wat dit laatste betreft, gaat het om de belangrijkste variabelen uit de rekening voor de bestemming van de primaire inkomens (beloning van werknemers en inkomen uit vermogen) en de secundaire inkomensverdeling (belastingen, sociale bijdragen en uitkeringen en beschikbaar inkomen).

7. Historische reeksen

In oktober 2002 werden de historische reeksen van de nationale rekeningen volgens het ESR1995 gepubliceerd.

De historische reeksen, die de periode 1970-1995 bestrijken, omvatten:

- de samenstelling van het bruto binnenlands product vanuit de drie invalshoeken van de nationale rekeningen tegen lopende prijzen tegen de prijzen van 1995;
- de toegevoegde waarde per bedrijfstak (31 bedrijfstakken) tegen lopende prijzen en tegen prijzen van 1995;
- de beloning van werknemers per bedrijfstak (31 bedrijfstakken) tegen lopende prijzen;
- de finale consumptie van de huishoudens per product (16 producten) tegen lopende prijzen en tegen prijzen van 1995;
- de sectorrekeningen;
- de kapitaalgoederenvoorraad en investeringen tegen lopende prijzen en tegen prijzen van 1995.

Met uitzondering van de overheidsrekening, die voor de periode vanaf 1970 volgens het ESR1995 werd opgesteld, werden de sectorrekeningen slechts tot 1985 geretropoleerd. Het grootste deel van de belangrijkste informatiebronnen voor de financiële en niet-financiële ondernemingen is immers pas vanaf dat jaar beschikbaar. De rekening van de financiële vennootschappen werd overigens niet geretropoleerd naar subsectoren.

8. Contactpersonen

Methodologie

Geert Detombe Tℓ. +32 2 221 30 40 Fax +32 2 221 32 30
e-mail: geert.detombe@nbb.be

Productieoptiek van het bbp en aanbod- en gebruikstabellen

Hans De Dyn Tℓ. +32 2 221 30 38 Fax +32 2 221 31 43
e-mail: hans.dedyn@nbb.be

Bestedingsoptiek van het bbp en kapitaalgoederenvoorraad

Isabelle Brumagne Tℓ. +32 2 221 28 77 Fax +32 2 221 32 30
e-mail: isabelle.brumagne@nbb.be

Sectorrekeningen en satellietrekeningen van de IZW's

Marie Vander Donckt Tel. +32 2 221 36 50 Fax +32 2 221 32 30
e-mail: marie.vanderdonckt@nbb.be

Rekeningen van de overheid

Claude Modart Tℓ. +32 2 221 30 26 Fax +32 2 221 32 30
e-mail: claudio.modart@nbb.be

Kwartaalrekeningen, flashraming en arbeidsmarkt

Thomas Stragier T^l. +32 2 221 54 26 Fax +32 2 221 31 07
e-mail: thomas.stragier@nbb.be

Regionale rekeningen

Monica Maesele T^l. +32 2 221 30 28 Fax +32 2 221 31 43
e-mail: monica.maesele@nbb.be

Verspreiding van de reeksen (online consultaties)

Alexander Foket T^l. +32 2 221 30 45 Fax +32 2 221 32 30
e-mail : alexander.foket@nbb.be

Algemene opmerkingen

In een aantal tabellen zijn de totalen, ten gevolge van afrondingen, niet steeds gelijk aan de som van de rubrieken.

De website van de Nationale Bank van België (<http://www.nbb.be/app/cal/N/calthema.htm>) bevat de publicatiekalender van de belangrijkste economische statistieken opgesteld door de Bank en het INR.

In uitvoering van de SDDS-verplichting (IMF's Special Data Dissemination Standard) zijn ook alle statistieken die deel uitmaken van de SDDS in de kalender opgenomen. Publicatiedata zijn overgenomen van de instelling die de statistiek opstelt; sommige onder hen publiceren via hun eigen verspreidingskanalen ruimere kalenders over hun statistieken dan die vermeld op de website van de Bank.

Conventionele tekens

r	raming
v	voorlopig
-	het gegeven bestaat niet of heeft geen zin
n.	niet beschikbaar
p.m.	pro memorie
0 ou 0,0	nul of minder dan de helft van de laatst in aanmerking genomen eenheid

Lijst van afkortingen

BBP	Bruto binnenlands product
BNP	Bruto nationaal product
BHG	Brussel Hoofdstedelijk Gewest
BTW	Belasting over de toegevoegde waarde
DG	Duitse Gemeenschap
EBA	Eenmalige bevrijdende aangifte
EGKS	Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal
ESR	Europees systeem van nationale en regionale rekeningen
EU	Europese Unie
FG	Franse gemeenschap
IMF	Internationaal Monetair Fonds
INR	Instituut voor de Nationale Rekeningen
IZW	Instelling zonder winstoogmerk
NMBS	Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen
SDDS	Special Data Dissemination Standard (IMF)
VG	Vlaamse Gewest
VG	Vlaamse Gemeenschap
Vwd	Verbeterd voor de invloed van het aantal gewerkte dagen en andere kalendereffecten ¹
WG	Waalse Gewest

¹ Andere kalendereffecten zijn bijvoorbeeld deze veroorzaakt door een verschil in het aantal dagen weekend en het aantal weekdagen over een jaar.

Bestellingen

Op de internetsite van de Nationale Bank van België, via de rubriek "e-service", kan u een gratis e-mailabonnement nemen op deze statistische publicatie. Deze wordt u dan automatisch op de publicatiedatum via e-mail toegezonden. (http://www.nbb.be/doc/DQ/N_form/bestel.htm)

Via de rubriek "Print-on-demand" kan u tegen betaling een papieren versie van deze publicatie bestellen. (<http://www.nbb.be/pub/stats/stats.htm?!=nl&tab=Publications>)

Voor meer informatie

Wie meer informatie wenst over de inhoud, de methodologie, de berekeningswijze en de bronnen kan terecht bij de dienst nationale & regionale rekeningen en conjunctuur van de Nationale Bank van België.

Tel. +32 2 221 44 08 - Fax +32 2 221 32 30
nationalaccounts@nbb.be

Nationale Bank van België
Naamloze vennootschap
RPR Brussel - Ondernemingsnummer: 0203.201.340
Maatschappelijke zetel: de Berlaimontlaan 14 - BE-1000 Brussel
www.nbb.be

Verantwoordelijke uitgever

Rudi Acx

Chef van het departement Algemene statistiek

© Illustraties: Nationale Bank van België

Opmaak: NBB Algemene statistiek

Omslag: NBB TS - Prepress & Image

Gepubliceerd in mei 2013